

25.5.2009

Dnro 244/301/2009

Maa- ja metsätalousministeriö
Kala- ja riistaosasto
PL 30
00023 VALTIONEUVOSTO

Viite MMM 1023/444/2009,
kirje 17.4.2009

RIISTANHOITOPUIREILLE ANNETTAVA MÄÄRÄYS RIISTAELÄINTEN METSÄSTYKSEN RAJOITTAMISESTA

Maa- ja metsätalousministeriö pyytää Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitokselta lausuntoa riistanhoitopiireille annettavan, eräiden riistaeläinten metsästyksen rajoittamista koskevan määräyksen valmistelua varten metsästysasetuksen (666/1993, muut 664/2001) 1§:n 1 kohdassa mainittujen euroopanmajavan, itämerennorpan ja hallin ja 2 kohdassa mainitun peltopyyn sekä metsästysasetuksen (666/1993, muut. 869/1998) 28 §:ssä mainittujen karhun ja saukon lisääntymistuotosta sekä metsästettävyydestä riistanhoitopiireittäin. Karhun osalta lausuntoa pyydetään myös karhukannan hoitosuunnitelman (MMM:n julkaisuja 2/2007) kannanhoitoalueiden mukaan. Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitos toteaa lausuntonaan seuraavan.

Karhu

Arvio karhukannan runsaudesta, pentutuotosta ja metsästyskestävyydestä pohjautuu vuonna 2008 tehtyihin havaintoihin. Arviossa keskitytään ilmoitettuihin pentuehavaintoihin (666 havaintoa), joista kuitenkin vain osa on ollut mahdollista jälkimittauksin varmistaa. Kokonaisuudessaan karhuhavainnot (7005) lisääntyivät vuoteen 2006 (6147) verrattuna. Kestävän metsästysmäärän arviossa on otettu huomioon riistanhoitopiirikohtaisesti ammuttujen karhujen vuotuinen määrä vuosina 1996-2008 ja karhuhavaintojen määrän kehitys samalla jaksolla. Karhuja kulkeutuu Venäjän puolelta Suomeen. Tämä karhukannan runsauteen vaikuttava tekijä on myös otettu huomioon arviossa kestävästä verotusmäärästä. Arvio kestävästä verotusmäärästä on keskimäärin 10 % arvioidusta karhujen kokonaismäärästä (Taulukko 2).

Karhukannan suuruus kannanhoitoalueittain ennen metsästyskautta

Poronhoitoalue

Poronhoitoalueen karhukanta on arviolta 350-400 yksilöä. Kestäväksi verotusmääräksi arvioitiin 40 karhua. Havaintoaineistossa on huomattavia alueellisia puutteita, minkä takia kanta-arvio on suurempi kuin pentuehavaintoaineiston ja kannan muuta maata suuremman urosvoittoisuuden (urosten osuus kaadetuista karhuista poronhoitoalueella 74 % ja muualla Suomessa 64 %) perusteella on arvioitavissa (300-350 yks.).

Vakiintuneen kannan hoitoalue

Vakiintuneen kannan hoitoalueella elelee arviolta 750-800 karhua. Kestäväksi verotusmääräksi arvioidaan 85 karhua.

Levittäymisvyöhyke

Levittäytymisvyöhykkeellä tavataan arviolta 220-260 karhua. Kestävä verotusmäärän arvioidaan olevan 15 karhua.

Kehittyvän kannan hoitoalue

Kehittyvän kannan hoitoalueella elelee arviolta 120-150 karhua. Kestäväksi verotusmääräksi arvioidaan 4 karhua.

Taulukko 2. Karhukannan pentutuotto 2008 ja arvio pentutuotosta, vuotta vanhempien karhujen määrästä ennen metsästyskautta sekä kestävä verotusmäärä vuodelle 2009.

Riistanhoitopiiri	Pentueet/pennut 2008	Vuotta vanhempiä ennen metsästyskautta 2009	Arvioitu pentutuotto 2009	Kestävä verotusmäärä 2009*
Etelä-Häme	0/0	8-15	2	0
Etelä-Savo	13-14/24-25	100-120	25	10
Kainuu	18-19/34-35	180-190	38	26
joista poronhoitoalueen ulkopuolella	12-13/23-24	100-120	25	16
Keski-Suomi	7-8/9-11	60-90	15	5
Kymi	8-11/13-16	70-90	15	9
Lappi	16-17/30	170-200****	35	25
Oulu	6-7/8-9	60-70	10	5
joista poronhoitoalueen ulkopuolella	0-1/1	n. 10	2	0
Pohjanmaa	7-8/11-12	55-65	12	3
Pohjois-Häme	4/5	40-45	5	1
Pohjois-Karjala	46-54/80-100	360-440	100	60***
Pohjois-Savo	3/5	40-50	6	0
Ruots. Pohjanmaa	1/2	8-15	0	0
Satakunta	0/0	8-14	2	0
Uusimaa	1/2	10-15	2	0
Varsinais-Suomi	0/0	3-4	0	0
Koko maa	130-145	1170-1300**	267	144
Itäinen poronhoitoalue	20-21/35	200	40	28
Läntinen poronhoitoalue	8-9/15	100	16	12

* arvio sisältää myös muun ihmisen välittömästi aiheuttaman kuolleisuuden

** vaihteluvälin raja-arvot pyöristetty lähimpään kymmeneen; yläraja vaihteluvälin keskiarvojen summa

***arvio ottaa huomioon tiheälle karhukannalle ominaista naaraiden elinpiirien päällekkäisyyttä, jonka takia erillisten pentueiden määrä voi olla havaintoaineiston osoittama suurempi

****arvio ottaa huomioon pentuehavaintojen puuttumisen Koillis-Lapista, missä elelee keskimääräistä tiheämpi, lisääntyvä karhukanta